ÜREYHUKUK

Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Hukuki (Ekonomik) ve Cezai Sorumluluğu

---

27.04.2022

Yazarlar: Sema Çelebi, Beyza Büyükağaççı

7405 Sayılı Spor Kulüpleri Ve Spor Federasyonları Kanunu 22 Nisan 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi ve 26 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Spor Kulüpleri Ve Spor Federasyonları Kanunu ile spor kulüpleri ve federasyonları için yeni bir dönem inşa edilmektedir. Söz konusu Kanun'da yöneticilerin sorumluluğu net olarak çizilmiş olmamakla birlikte yöneticilerin sorumluluğuna ilişkin kısmi düzenlemeler yer almaktadır. Yazımızda yöneticilerin sorumluluğu hukuki ve cezai olarak iki ana başlık altında incelenecektir.

Hukuki Sorumlulukları

Madde 20/13:

Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini **kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde** kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludur.

Ancak zarara sebebiyet verenlerin bu maddenin *dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu* fıkralarına aykırılık hallerine ilişkin sorumluluklarında kasıt veya ihmal aranmaz ve zararın

doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat etmedikçe sorumluluğu devam eder. Bu durumda spor kulübü, spor anonim şirketi, spor anonim şirketi pay sahipleri ve bunların alacaklıları, spor kulübünün ve spor anonim şirketinin yükümlendirildiği tutar için sorumluları doğrudan takip edebilir.

Gerekçesi:

Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticilerinin; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumlu olduklarına ilişkin ***Türk Ticaret Kanununda yer alan hükümlere benzer düzenleme yapılarak*** bu kuruluşları yönetenlerin mevzuat, tüzük ve esas sözleşme hükümlerine uygun iş ve işlem yapmaları konusunda daha dikkatli davranmalarının sağlanması ve bu şekilde kamuoyu beklentilerinin de karşılanması amaçlanmıştır.

Sonuç:

Kusurlu Sorumluluk Bakımından:

Bu halde başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri, mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini **kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde** verdikleri zarardan sorumlu olacaklardır. Söz konusu sorumluluk için ilgililerin kusuru aranmaktadır.

Bununla birlikte gerek madde gerekçesinde Türk Ticaret Kanununda yer alan hükümlere benzer düzenleme yapılarak ifadesi ile gerek de Kanun'un 22. maddesinde yer alan *"Bakanlık ve ilgili spor federasyonu; gerekli görmeleri halinde, spor anonim şirketleri ile ilgili olarak, 6102 sayılı **Kanunun 549 uncu ilâ 557 nci maddeleri ile bu Kanunun 20 nci maddesi kapsamında açılacak davalarda** davacı taraf yanında ve davacıya yardımcı olmak amacıyla, tahkikat sona erinceye kadar, fer'i müdahil olarak yer alabilirler."* hükmü ile ilgili kişilerin sorumlulukları açısından Türk Ticaret Kanunu hükümlerine gönderme yapılmıştır.

Bu bakımdan TTK m. 553 "Kurucular, **yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler** ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri **zarardan sorumludurlar**" hükmü ile Spor Anonim Şirketleri bakımından yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğunu belirlemiştir. Söz konusu hükümde yer alan sorumluluk müteselsil sorumluluk olup yine TTK'nın 557'nci maddesi dikkate alınarak yorumlanacaktır. O halde, *"Birden çok kişinin aynı zararı tazminle yükümlü olmaları hâlinde, bunlardan her biri, kusuruna*

ve durumun gereklerine göre, zarar şahsen kendisine yükletilebildiği ölçüde, bu zarardan diğerleriyle birlikte müteselsilen sorumlu olur." Söz konusu sorumluluk farklılaştırılmış teselsül sorumluluğudur. Buna göre her bir kişiye kendi kusuru oranında ve şahsen kendisine yükletilebileceği ölçüde gidilebilecektir.

Kusursuz Sorumluluk Bakımından:

20'nci maddenin 4., 5., 8. Ve 9. Fıkraları bakımından kusursuz sorumluluk ilkesi geçerlidir.

"Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri;

a) Bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin yüzde yirmibeşini aşan,

b) Mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek,

gelir ve alacaklarını

üye sayısı on binden az olan spor kulüplerinde en az üye tam sayısının salt çoğunluğunun, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinde üyelerin, spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılacağı genel kurulda, spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu ile devredebilir. Anılan devir oranı, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki olağan dönemde doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden hiçbir şekilde bir önceki hesap döneminde gerçekleşen **brüt gelirin yüzde ellisi oranını** geçemez." (Madde 20/4)

"Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, bir bütçe yılında önceki yıl brüt gelirlerinin en fazla yüzde onuna kadar borçlanabilir. Bu oranın üzerindeki borçlanmalar ise halka açık spor anonim şirketler için sermayenin çoğunluğunu oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu ile; diğer spor anonim şirketleri için sermayenin en az üçte ikisini oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu ile, spor kulüplerinde ise genel kurul üye tamsayısının en az üçte ikisinin olumlu oyu ile kabul edilecek ek bütçe ile yapılabilir. Ancak ek bütçe ile yapılacak borçlanma önceki yıl brüt gelirlerinin yüzde ellisinden fazla olamaz. Önceki yıl bütçelerindeki brüt gelirleri, giderlerinden fazla olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri ise takip eden yıl bu fıkradaki sınırlamaların üzerinde söz konusu brüt gelir fazlası kadar ilave borçlanma yapabilirler. Ayrıca, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, ancak önceki yıl brüt

gelirlerinin en fazla yüzde onuna kadar ve her halükârda vadesi mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden önce gelecek şekilde borç verebilir. Alınmış veya verilmiş mevcut borçların vadesinin mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki bir tarihe uzatılması da bu fıkra kapsamında borçlanma veya borç verme olarak değerlendirilir. Bu fıkrada yer alan sınırlamalardan muafiyete ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir."(Madde 20/5)

"Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına, çalışanlarına, yüzde beş ve üzeri pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlere hak ve alacaklarını devredemez. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına ve spor anonim şirketleri, üzerinde 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi anlamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişilere borç veremez veya bu kişiler lehine rehin, kefalet, ipotek veya diğer bir teminat sağlayamaz, sorumluluk yüklenemez ve bunların borçlarını devralamaz. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin; yönetim kurulu üyelerinden, bunların eşlerinden ve üçüncü dereceye kadar hısımlarından ve spor anonim şirketlerinin, üzerlerinde 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi anlamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişilerden aldıkları borçlar da beşinci fıkrada belirtilen borçlanma sınırlamalarına tabidir." (Madde 20/8)

"Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılacak ödeme ve tahsilatların 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile finansal kuruluşlar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığı ile yapılması zorunludur. Bu konuda 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendindeki yetkiye dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dahilindeki parasal sınırlar uygulanır. 213 sayılı Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır. Bu şekilde yapılmayan ödeme ve tahsilatların varlığı veya başka bir şekilde yapıldığı ispatlanamaz. Spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılan tüm ödeme veya tahsilatların spor kulüpleri veya spor anonim şirketlerinin defter ve kayıtlarında gösterilmesi gereklidir." (Madde 20/9)

Buna göre;

- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin **gelir ve alacaklarını** devir oranı, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki olağan dönemde doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden bir önceki hesap döneminde gerçekleşen **brüt gelirin yüzde ellisi oranını** geçerse ilgililer kusursuz olarak sorumlu olacaklardır.

- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, nitelikli oy oranı ile kabul edilen ek bütçe olmadan bir bütçe yılında önceki yıl brüt gelirlerinin yüzde onundan fazla borçlanırlarsa yahut söz konusu ek bütçe ile yapılacak borçlanma önceki yıl brüt gelirlerinin yüzde ellisinden fazla olursa bu halde ilgilerin kusursuz sorumluluğu doğacaktır.
- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına, çalışanlarına, yüzde beş ve üzeri pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlere hak ve alacaklarını devretmesi, Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına ve spor anonim şirketleri, üzerinde 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi anlamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişilere borç vermesi veya bu kişiler lehine rehin, kefalet, ipotek veya diğer bir teminat sağlaması, sorumluluk yüklemesi ve bunların borçlarını devralması durumunda ilgililerin kusursuz sorumlulukları doğacaktır.
- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin; yönetim kurulu üyelerinden, bunların eşlerinden ve üçüncü dereceye kadar hısımlarından ve spor anonim şirketlerinin, üzerlerinde 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi anlamında doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişilerden aldıkları borçlar da ek bütçe olmadan önceki yıl bütçe gelirlerinin yüzde onundan fazla olamayacak ve ek bütçe ile yapılan borçlanma önceki yıl brüt gelirinin yüzde ellisinden fazla olamayacaktır.
- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılacak belirli bir meblağ üzerindeki ödeme ve tahsilatların bankalar ile finansal kuruluşlar veya PTT ile yapılmaması halinde de ilgililerin sorumluluğu kusursuz sorumluluktur. Aynı zamanda kulüp veya şirket adına veya hesabına yapılan tüm ödeme veya tahsilatların spor kulüpleri veya spor anonim şirketlerinin defter ve kayıtlarında gösterilmemesi halinde de sorumlulukları kusursuz olacaktır.

Cezai Sorumlulukları

Kanun teklifinde spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin bildirim yükümlülüğüne, üyelere, organlara, denetime ilişkin cezai sorumluluklarına ve genel cezai sorumluluklarına yönelik hükümlere yer verilmiş olsa da çalışmamız kapsamında yalnızca bütçe ve harcamalara yönelik cezai sorumluluklarından bahsedilecektir.

- **Bütçe ve Harcamalara Yönelik Cezai Sorumluluk**

“Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri bu Kanunun 20 nci maddesinin dördüncü, beşinci veya sekizinci fıkralarına aykırı fiilleri nedeniyle bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” (Madde 47/1)

“Bu Kanunun 20 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasına aykırı davrananlar, yüz günden beş yüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”(Madde 47/2)

Buna göre;

- Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinde bütçe ve harcama ilkelerine ilişkin olarak başkan, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri tarafından Kanunun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen temlik yasağına aykırı davranılması, beşinci fıkrasında düzenlenen borçlanma sınırının aşılması ve sekizinci fıkrasında düzenlenen spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin hak ve alacaklarının yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına, çalışanlarına, yüzde beş ve üzeri pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlere devredilemeyeceğine ilişkin kurala aykırı davranılması halinde hapis ile cezalandırılacaklardır. Ayrıca 20 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan ödeme ve tahsilatların banka ve fınansal kuruluşlar aracılığıyla yapılması zorunluluğuna aykırılık halinde adli para cezası öngörülmektedir.

ÜREYHUKUK

İsmail Paşa Sok. No: 77
34718 Koşuyolu, Kadıköy/İstanbul
Tel : +90 0216 327 27 00 pbx
Faks : +90 0216 327 27 44
https://www.urey.av.tr

Bu bilgi notu ve varsa ekleri, sadece bilgilendirme amacıyla tarafınızla paylaşılmıştır. Bu bilgi notu, uygun yasal tavsiye olmaksızın herhangi bir özel durumda veya somut olayda uygulanmamalıdır. Bu bilgi notu, diğer internet adreslerinin linklerini içerebilir, ÜreyhukuK kendisine ait olmayan web sitelerinden hiçbir şekilde sorumlu değildir ve herhangi bir web sitesi ile ilgili bilgileri, içeriği, sunumu veya doğruluğu onaylamaz, açık veya zımni herhangi bir garanti vermez. Bu bilgi notunun telif hakları ÜreyhukuK’a ait olup işbu bilgi notu ÜreyhukuK’un önceden yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz, çevrilemez ve değiştirilemez.